

Notitie College Standaardisatie

FORUM STANDAARDISATIE

Agendapunt:	04 voortgangsnotitie		
Bijlagen:	6		
Aan:	College Standaardisatie		
Van:	Secretariaat Forum en College Standaardisatie		
Datum:	29 april 2009	Versie	1.0
Betreft:	Terugblik en vooruitblik activiteiten College		

Doel

Met deze notitie wil het secretariaat u een korte terugblik en vooruitblik bieden op de activiteiten van het College en Forum Standaardisatie

Waarom hebben we ook al weer een College Standaardisatie?

De complexiteit van onze samenleving is zo groot geworden dat overheidsorganisaties met verschillende taken wel met elkaar móeten samenwerken om beoogde resultaten te kunnen realiseren. ICT creëert daarbij nieuwe mogelijkheden als eenmalige gegevensaanlevering, plaats en tijd onafhankelijke transacties en de ontwikkeling en gebruik van elektronische dossiers voor tal van toepassingen. Uitwisseling en gebruik van elkaars gegevens wordt ook wel interoperabiliteit genoemd. Deze interoperabiliteit komt niet vanzelf tot stand. Daarvoor zijn afspraken nodig over standaardisatie van technische voorzieningen, van gegevens en van werkprocessen. Om dat overheidsbreed te kunnen doen zijn het Forum en het College Standaardisatie ingericht. Met als doel het coördineren van het proces van kiezen, toepassen en doen ontwikkelen van standaarden, het sturing geven aan dat proces op basis van een helder kader voor interoperabiliteit van informatiesystemen en het volgen van internationale ontwikkelingen.¹ Het instellingsbesluit noemt twee kerntaken:

- a. richting geven op het gebied van interoperabiliteit en
- b. besluiten over open standaarden met een verplichtend karakter.

Hoe geeft het College Standaardisatie richting aan interoperabiliteit?

Uit de instellingsbeschikking vloeit voort dat er een helder kader moest komen voor interoperabiliteit. Het College heeft in 2008 opdracht gegeven om daarvoor een interoperabiliteitsraamwerk te maken. Een interoperabiliteitsraamwerk dat voortbouwt op het beleid dat is vastgelegd in de kabinetsnota's 'Nationaal Uitvoerings Programma dienstverlening en e-Overheid' (NUP) en het actieprogramma 'Nederland Open in Verbinding' (NOiV). Vandaag staat het NORA katern Strategie op de agenda. Dat moet de functie van interoperabiliteitsraamwerk overheidsbreed gaan vervullen en richting geven aan toekomstvaste investeringskeuzes van organisaties in de publieke sector. Wanneer u instemt met het NORA katern Strategie kan invulling worden gegeven aan de verdere operationalisering daarvan in NORA 3.0. Dit houdt concreet in dat er een checklist komt waarmee overheidsorganisaties (en ICT-bedrijven) kunnen toetsen of hun organisatie en informatiesystemen NORA conform zijn. Voor experts komen er meer inhoudelijke documenten over bijvoorbeeld documentaire informatievoorziening, informatiebeveiliging, en privacy.

¹ Instellingsbesluit College en Forum Standaardisatie, Stcrt. 7 april 2006, nr. 70.

Om focus te bieden aan de werkzaamheden van het Forum Standaardisatie hebt u in november 2008 ingestemd met de zogenaamde interoperabiliteitsagenda waaruit 5 kernthema's zijn geselecteerd voor uitwerking door het Forum: standaard open, governance van interoperabiliteit, stelselmatige semantiek, dienstverleningsconcepten en authenticatie en autorisatie. Zoals de naam van het College al aangeeft heeft het selecteren en toepassen van open standaarden hoge prioriteit.

Waarom kunt u met een gerust hart ja zeggen tegen de open standaarden die het Forum u voorstelt?

Het afgelopen jaar hebt u een procedure en criteria vastgesteld voor de selectie en opname van open standaarden op een lijst met open standaarden. Conform een door het kabinet vastgestelde instructie geldt voor standaarden op die lijst een 'Pas toe of leg uit regime'. Mede naar aanleiding van klachten uit de software industrie, een verzoek van de Europese Commissie en een eerste evaluatie is de procedure verder verhelderd en uitgewerkt. Die procedure is zorgvuldig, relatief zwaar en arbeidsintensief. De lijst groeit daarvoor langzaam. Dit is niet erg omdat alleen standaarden die echt het verschil maken voor betere interoperabiliteit en het verminderen van leveranciersafhankelijkheid zo op de lijst komen.

Per voorgedragen standaard brengt een expertgroep een advies uit aan het Forum conform in de procedure vastgelegde criteria: openheid, de volwassenheid van de standaard, eventuele concurrerende standaarden en de waarschijnlijke impact van de standaard (wat levert het op, welke investeringen zijn nodig). Het advies van de expertgroep wordt vervolgens in een openbare consultatie breed om commentaar uitgezet. Na verwerking van de ontvangen reacties maakt het Forum een keuze en legt u een advies voor. In de bijlage CS05-05-04A staat een overzicht van de standaarden op de lijst waarop het pas toe en leg uit principe van toepassing is. De ambitie van het Forum is per jaar 8 standaarden op deze lijst te kunnen plaatsen. Daarom is aan de bijlage ook een overzicht toegevoegd van standaarden in behandeling en die zijn aangemeld. Vanuit het College zijn Mark Frequin en Marcelis Boereboom betrokken bij de verdere uitwerking.

Om overheidsorganisaties bij het aanschaffen van ICT systemen een helpende hand te bieden is ook een overzicht gemaakt met open standaarden die al veel gebruikt worden en waarover eigenlijk geen discussie meer bestaat (zie bijlage bij agendapunt 6D). Daarop staan nu 18 open technische standaarden. Momenteel zijn nog 30 standaarden in onderzoek met de bedoeling om die in juni aan de genoemde lijst met 18 standaarden toe te kunnen voegen.

Wat is er nog meer gerealiseerd?

Naast de lijst met open standaarden en het interoperabiliteitsraamwerk zijn diverse onderzoeken gedaan. Deels ter voorbereiding van het interoperabiliteitsraamwerk, deels voor sectoroverstijgende standaardisatie. Zo is er een onderzoek gedaan naar identificatie en authenticatie. De neerslag daarvan wordt nu door het ministerie van EZ gebruikt bij het programma eHerkenning voor bedrijven. Met de beslissing voor de standaard UBL 2.0 is duidelijkheid gegeven over de wijze waarop de overheid elektronische facturen van het bedrijfsleven kan verwerken (project e-Factureren op initiatief van EZ). Daarnaast zijn onderzoeken en voorstellen gedaan voor bredere toepassingsmogelijkheden van de WDO (Douane) standaard die belangrijk is voor de transportsector en tal van gerelateerde overheidstaken en voor interoperabiliteit in het onderwijs.

Wat zit er in de pijplijn?

Conform de interoperabiliteitsagenda is een onderzoek gestart naar de governance van interoperabiliteit. Hoe kunt u het best sturen op de toepassing van (gemaakte) keuzes? U kunt daarover dit najaar een advies verwachten. Vanuit het College zijn Marcelis Boereboom, Koos van der Steenhoven en Mariëtte van Wieringen betrokken bij de verdere uitwerking. Ter kennisneming is een voortgangsbericht bijgesloten (CS05-05-04B)

Om meer zicht te krijgen op de gebruiksmogelijkheden van gegevens uit de basisregistraties is een onderzoek gestart naar de semantiek van de basisregistraties. Aan de hand van een aantal praktijkcases worden de informatiebehoeften van afnemers van basisregistraties inzichtelijk gemaakt en wordt gekeken in hoeverre vraag een aanbod op elkaar aansluiten. Op basis van de bevindingen zullen suggesties worden gedaan voor vervolgstappen. Vanuit het College is hierbij Marcel Meijs betrokken. Ook over dit onderzoek is een kort voortgangsbericht toegevoegd (CS05-05-04C).

Met de Manifestgroep wordt geparticipeerd in een onderzoek naar internationale standaardisatie activiteiten en wordt gekeken naar wat er loopt en in hoeverre Nederland daarop is aangesloten.

Verder hebt u gevraagd op de hoogte te worden gehouden van de ontwikkelingen op het gebied van authenticatie. Bijgevoegd zijn een factsheet en voortgangsbericht van het ministerie van EZ inzake eHerkenning voor bedrijven (CS05-05-04D).

Tenslotte is op initiatief van het ministerie van EZ en in afstemming met het ministerie van BZK gekozen voor een evaluatie (mid-term review) van Forum en College Standaardisatie gericht op het gelijktrekken van het mandaat van het College en Forum Standaardisatie (het mandaat eindigt op 31 maart 2010) en de financiering van de ondersteuning van het Forum en College door GBO (budget is geregeld tot en met eind december 2011, het einde van de kabinetsperiode). Deze evaluatie zal ook gebruikt worden om te bezien of bijstelling van doelen en taken wenselijk is (CS05-05-04E).